

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم تحقیقات و فناوری

مشخصات کلی، برنامه آموزشی و سرفصل دروس

دوره : دکتری

رشته : جغرافیای سیاسی

گرایش: سازمان سیاسی فضا - جنوب غرب آسیا

گروه : علوم اجتماعی

(بازنگری)

مصوب هفتصد و هشتاد و هشتمین جلسه شورای برنامه ریزی آموزش عالی

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مورخ ۹۰/۷/۲۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

برنامه آموزشی دوره دکتری رشته جغرافیای سیاسی

گروه: علوم اجتماعی
رشته: جغرافیای سیاسی
دوره: دکتری

کمیته تخصصی: علوم جغرافیایی
گرایش: سازمان سیاسی فضا - جنوب غرب آسیا
کد رشته: -

شورای برنامه ریزی آموزش عالی در هفتصد و هشتاد و هشتمین جلسه مورخ ۹۰/۷/۲۲ خود برنامه آموزشی دوره دکتری رشته جغرافیای سیاسی با دو گرایش سازمان سیاسی فضا و جنوب غرب آسیا را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) مصوب نمود.

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره دکتری رشته جغرافیای سیاسی با دو گرایش سازمان سیاسی فضا و جنوب غرب آسیا از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند، لازم الاجرا است.

الف: دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می شوند.

ب: مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و براساس قوانین تأسیس می شوند و بنا بر این تابع مصوبات شورای گسترش آموزش عالی می باشند.

ج: مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲) این برنامه از تاریخ ۹۰/۷/۲۲ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می شوند لازم الاجرا است و برنامه آموزشی دوره دکتری رشته جغرافیای سیاسی مصوب جلسه ۳۵۵ مورخ ۱۳۷۷/۱/۳۰ برای این گروه از دانشجویان منسوخ می شود و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مشمول ماده ۱ می توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

ماده ۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره دکتری رشته جغرافیای سیاسی با دو گرایش سازمان سیاسی فضا و جنوب غرب آسیا در سه فصل مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس برای اجرا به معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ می شود.

رای صادره هفتصد و هشتاد و هشتمین جلسه شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی
مورخ ۹۰/۷/۲۳ درخصوص برنامه آموزشی دوره دکتری رشته جغرافیای سیاسی
با دو گرایش سازمان سیاسی فضا و جنوب غرب آسیا

۱) برنامه آموزشی دوره دکتری رشته جغرافیای سیاسی با دو گرایش
سازمان سیاسی فضا و جنوب غرب آسیا که از طرف گروه علوم اجتماعی
پیشنهاد شده بود، با اکثریت آراء به تصویب رسید.
۲) این برنامه از تاریخ تصویب به مدت پنج سال قابل اجرا است و پس
از آن نیازمند بازنگری است.

رای صادره هفتصد و هشتاد و هشتمین جلسه شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی مورخ ۹۰/۷/۲۳ در مورد برنامه
آموزشی دوره دکتری رشته جغرافیای سیاسی با دو گرایش سازمان سیاسی فضا و جنوب غرب آسیا صحیح است و به مورد
اجرا گذاشته شود.

حسین نادری منش
نایب رئیس شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی

سعید قدیمی
دبیر شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی

۱- ضرورت:

بر اساس واقعیت های موجود مربوط به اثر گذاری متقابل پدیده های سیاسی و جغرافیایی در جهان امروز، روز به روز بر اهمیت و جذابیت رشته جغرافیای سیاسی به عنوان یکی از تخصص های اصلی و مهم علوم جغرافیایی، هم در جهان و هم در ایران افزوده می شود. بخشی از این اهمیت فزاینده مدیون ویژگی پویایی و دگرگون شونده پدیده هایی است که موضوع دانش جغرافیای سیاسی و ژئوپلیتیک قرار می گیرند. به خصوص ساختار قدرت جهانی که به شکل کلان و در سطح کروی به طور مرتب و نسبتاً سریع تغییر می کند. در واقع این سرشت پویا و متحول نظام قدرت جهانی و توزیع فضایی و منطقه ای آن در جهان که عمدتاً تحت تاثیر تحول در علم و تکنولوژی و سطح آگاهی ملت ها از سویی و تحول در نقش و کارکرد عوامل ثابت و متغیر ژئوپلیتیکی از سوی دیگر قرار دارد، باعث می شود که نظام جهانی و نظامهای منطقه ای و روابط دولت ها و ملت ها با یکدیگر دائماً در حال تحول و دگرگونی باشد و این واقعیت، ضرورت مطالعه علمی و دقیق ماهیت پدیده های سیاسی را در سطح جهانی، منطقه ای، ملی و محلی، کیفیت شکل گیری آنها، عوامل پیدایش و بازتاب کارکرد پدیده ها را اجتناب ناپذیر می نماید و میدان عمل گسترده ای را فراروی جغرافیای سیاسی قرار میدهد.

بروز دگرگونی در نظام جهانی و فروپاشی بلوک شرق و گسترش رقابت های جمعی و فردی بین دولتها در سطوح جهانی و منطقه ای و توسعه فرایندهای همگرایی و واگرایی در رفتار دولت ها، باعث تحول در قلمرو و ابعاد دانش جغرافیای سیاسی و ژئوپلیتیک شده است؛ به نحوی که بر پویایی و غنای علمی آن به ویژه در یکی دو دهه اخیر افزوده است و آن را در زمره یکی از رشته های جذاب و فعال علمی در آورده است. علاوه بر این، پدید آمدن اتفاقاتی چون یازدهم سپتامبر، اشغال افغانستان و عراق، اهمیت یافتن ژئوپلیتیک شیعه، محیط زیست، تروریسم و ... به این جذابیت کمک کرده است.

کشور ایران نیز در یکی از حساس ترین موقعیت های ژئوپلیتیکی جهان قرار گرفته است و مناطق ژئوپلیتیکی فعالی با کارکردهای جهانی و منطقه ای گرداگرد آن را فرا گرفته است و آن را به صورت کانون جاذبه دیپلماسی جهانی در آورده است. این موقعیت نه تنها باعث تاثیرگذاری ایران بر پدیده های جهانی و منطقه ای می شود، بلکه کارکرد مناطق پیرامونی می تواند مسائل ایران را تحت تاثیر قرار دهد. از سویی موقعیت ایران در نظام جهانی و منطقه ای و کنش و روابط متقابل آن با قطب های قدرت جهانی و مناطق ژئوپلیتیکی، دامن مسائل جدیدی را می آفریند که مجموعاً زمینه بسیار خوبی را برای مطالعات جغرافیای سیاسی و ژئوپلیتیک فراهم می آورد. متقابلاً این مطالعات می تواند نه تنها به گسترش حوزه معرفتی رشته جغرافیای سیاسی کمک نماید، بلکه داده های کاربردی آن می تواند به شناخت بهتر دولتمردان کشور در اتخاذ سیاست ها و خط مشی هایی که حداکثر بازدهی را در جهت تامین منافع ملی کشور داشته باشند بینجامد. تحقق این امر در گرو برخورداری بودن کشور از نیروهای متخصص دانشگاهی و علمی است که تامین آن مستلزم بازنگری و توسعه دوره دکتری جغرافیای سیاسی و گرایش های تخصصی آن است.

۲- اهداف:

- ۱- تربیت مدرسین و نیروی انسانی متعهد و متخصص در قلمرو جغرافیای سیاسی و ژئوپلیتیک برای رفع نیاز های آموزشی دانشگاه ها.
- ۲- توسعه مرز های دانش جغرافیای سیاسی و ژئوپلیتیک در کشور از طریق تربیت محققین مورد نیاز موسسات پژوهشی و علمی.
- ۳- انجام تحقیقات کاربردی جغرافیای سیاسی در جهت رفع نیاز های کشور در امور سیاست داخلی، سازماندهی سیاسی فضا و اداره کشور، سیاست خارجی، امنیت و دفاع ملی و غیره.
- ۴- تربیت کادر های تخصصی مورد نیاز دستگاههای اجرایی مسئول امور سیاست داخلی، سیاست خارجی، امنیت و دفاع ملی و غیره.

۳- نقش و توانایی دانش آموختگان:

دانش آموختگان دوره دکتری جغرافیای سیاسی می‌توانند در دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور به انجام آموزش مشغول شوند و ضمن تدریس دروس تخصصی مقاطع تحصیلی مختلف این رشته، راهنمایی و هدایت پایان نامه های دانشجویان تحصیلات تکمیلی را بر عهده بگیرند. آنها همچنین می‌توانند به عنوان پژوهشگر در پژوهشگاهها، پژوهشکده ها و دیگر مراکز پژوهشی کشور به کار گرفته شوند. علاوه بر این سازمانهای مختلف نظیر وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری؛ کشور؛ امور خارجه؛ نفت؛ دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح؛ اطلاعات؛ دادگستری؛ مجمع تشخیص مصلحت نظام، شورای امنیت ملی، مجلس شورای اسلامی؛ صدا و سیما؛ شهرداری ها؛ سازمانهای نظامی و انتظامی و ... نیز می‌توانند از خدمات علمی و اجرایی جغرافیدانان سیاسی بهره مند گردند.

۴- برنامه درسی دوره:

برنامه درسی دوره دکتری جغرافیای سیاسی به شرح زیر می‌باشد:

- الف - دروس جبرانی (۸ واحد)
- ب - دروس مشترک (۸ واحد)
- ج - دروس اختیاری (۲ واحد از میان ۸ واحد)
- د - دروس تخصصی گرایش سازمان سیاسی فضا (۸ واحد)
- ه - دروس تخصصی گرایش جنوب غرب آسیا (۸ واحد)
- و - رساله (۱۸ واحد)

۵- طول دوره و نحوه اجرا:

طول دوره و نحوه اجرای آن تابع مقررات آیین نامه تحصیلات تکمیلی مربوط به دوره های دکتری می‌باشد.

۶- امتحان جامع:

دانشجویانی که مرحله آموزشی را با موفقیت به اتمام رسانده باشند، لازم است در امتحان جامع که به صورت کتبی و شفاهی در پایان مرحله آموزشی برگزار می‌شود، شرکت کنند. این امتحان زیر نظر کمیته تحصیلات تکمیلی واحد اجرا کننده برنامه و طبق آئین‌نامه مصوب دوره دکتری شورای عالی برنامه‌ریزی برگزار خواهد شد. میانگین کل نمرات امتحان جامع نباید کمتر از ۱۶ از ۲۰ باشد. دانشجویانی که میانگین کل نمرات امتحان جامع آنها کمتر از ۱۶ باشد، تنها یکبار دیگر در همان ترم می‌توانند در این امتحان شرکت نمایند.

۷- رساله:

موضوع رساله باید به طور کلی در قلمرو جغرافیای سیاسی و ژئوپلیتیک با اولویت مسائل ویژه ایران و مناطق همجوار، جهان اسلام و جنوب غرب آسیا انتخاب شود. مراحل انجام رساله و نحوه دفاع و نمره آن تابع ضوابط عمومی آیین‌نامه دوره دکتری می‌باشد. بدیهی است دانشجویان هر کدام از دو گرایش این رشته، موضوعاتی مرتبط با آن گرایش را انتخاب خواهند کرد.

۸- انتخاب استاد راهنما:

استاد راهنما به تقاضای دانشجو و موافقت کتبی استاد (راهنما)، پس از تصویب در کمیته تحصیلات تکمیلی واحد اجرا کننده برنامه، حداکثر تا پایان مرحله آموزشی دوره دکتری، تعیین خواهد شد. به پیشنهاد استاد راهنما و تایید کمیته تحصیلات تکمیلی می‌توان حداکثر دو نفر را به عنوان استادان مشاور تعیین نمود. استادان مشاور از بین اعضای هیأت علمی دارای ضوابط مندرج در آئین‌نامه مصوب دوره دکتری شورای عالی برنامه‌ریزی و یا از صاحب نظران و محققان برجسته دارای مدرک دکتری انتخاب خواهند شد.

۹- سفرهای علمی:

در مجموع برای درس «جغرافیای سیاسی دریاها» از مجموعه دروس مشترک، درس «سیستم های سیاسی - فضائی ملی (کشور)» از مجموعه دروس گرایش سازمان سیاسی فضا، و حد اقل در دو مورد از مجموعه دروس گرایش جنوب غرب آسیا به انتخاب گروه آموزشی مجری، لازمست برنامه سفر علمی انجام شود.

۱۰- داوطلبان:

داوطلبان این رشته باید دارای مدرک کارشناسی ارشد در یکی از رشته های مختلف علوم جغرافیایی و یا دانشجوی مرحله پایان نامه کارشناسی ارشد این رشته باشند. همچنین دانشجویان دارای مدرک کارشناسی ارشد رشته های علوم سیاسی، روابط بین الملل، حقوق بین الملل، مطالعات منطقه ای، علوم اجتماعی، اقتصاد و مدیریت به تشخیص گروه جغرافیای دانشگاه مجری دوره می توانند در دوره دکتری جغرافیای سیاسی ادامه تحصیل دهند. در ضمن گذراندن دروس جبرانی برای همه رشته ها به غیر از افرادی که مدرک کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی دارند، الزامی است.

۱۱- مواد امتحانی و ضرائب آن:

۱- روش تحقیق در جغرافیا	ضریب ۲
۲- ترجمه متون جغرافیای سیاسی و ژئوپلیتیک	ضریب ۲
۳- اصول، مفاهیم و نظریه های جغرافیای سیاسی	ضریب ۳
۴- اصول، مفاهیم و نظریه های ژئوپلیتیک	ضریب ۳
۵- جغرافیای سیاسی ایران	ضریب ۲
۶- سازماندهی سیاسی فضا	ضریب ۲

۱۲- دانشجویان خارجی:

تحصیل دانشجویان خارجی در چهار چوب ضوابط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و پذیرش از سوی گروه جغرافیای مجری دوره بلامانع است.

فصل دوم

جداول برنامه

جدول شماره ۱ - دروس جبرانی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	جمع ساعت	ساعت نظری	ساعت عملی	پیشنیاز	استاد متخصص برای تدریس
۱	کاربرد GIS در جغرافیای سیاسی	۲	۴۸	۳۲	۱۶	ندارد	جغرافیدان سیاسی متخصص در GIS
۲	تاریخ سیاسی جهان در قرن بیستم	۲	۳۲	۳۲	-	ندارد	ترجیحا استاد تاریخ سیاسی جهان و با روابط بین الملل
۳	اصول روابط بین الملل	۲	۳۲	۳۲	-	ندارد	متخصص روابط بین الملل
۴	اندیشه دولت ملت در اسلام	۲	۳۲	۳۲	-	ندارد	جغرافیدان سیاسی
جمع	-	۸	-	-	-	-	-

جدول شماره ۲ - دروس مشترک

کد درس	نام درس	تعداد واحد	جمع ساعت	ساعت نظری	ساعت عملی	پیشنیاز	استاد متخصص برای تدریس
۱	فلسفه و سیر اندیشه در جغرافیای سیاسی	۲	۳۲	۳۲	-	ندارد	جغرافیدان سیاسی
۲	روش شناسی پژوهش علمی در جغرافیای سیاسی	۲	۴۸	۳۲	۱۶	ندارد	جغرافیدان سیاسی متخصص در روش تحقیق
۳	جغرافیای سیاسی دریاها	۲	۳۲	۳۲	-	ندارد	جغرافیدان سیاسی
۴	اقتصاد سیاسی بین الملل	۲	۳۲	۳۲	-	ندارد	متخصص اقتصاد سیاسی
جمع	-	۸	-	-	-	-	-

جدول شماره ۳ - دروس اختیاری

کد درس	نام درس	تعداد واحد	جمع ساعت	ساعت نظری	ساعت عملی	پیشنیاز	استاد متخصص برای تدریس
۱	بنیانهای ژئوپلیتیکی روابط خارجی ایران	۲	۳۲	۳۲	-	ندارد	جغرافیدان سیاسی
۲	جغرافیای سیاسی خلیج فارس	۲	۳۲	۳۲	-	ندارد	جغرافیدان سیاسی
۳	نابرابری های فضایی (شمال و جنوب)	۲	۳۲	۳۲	-	ندارد	جغرافیدان سیاسی
۴	جغرافیای انتخابات ایران	۲	۳۲	۳۲	-	ندارد	جغرافیدان سیاسی
جمع	-	۸	-	-	-	-	-

دانشجویان موظفند از میان ۸ واحد جدول فوق، با هماهنگی گروه مربوطه ۲ واحد را انتخاب و بگذرانند.

جدول شماره ۴- دروس تخصصی گرایش سازمان سیاسی فضا

کد درس	نام درس	تعداد واحد	جمع ساعت	ساعت نظری	ساعت عملی	پشتیباز	استاد متخصص برای تدریس
۱	ساختهای سیاسی- فضائی منطقه ای	۲	۳۲	۳۲	-	ندارد	جغرافیدان سیاسی
۲	ساختهای سیاسی- فضائی ملی (کشور)	۲	۳۲	۳۲	-	ندارد	جغرافیدان سیاسی
۳	ساختهای سیاسی- فضائی درون کشوری (حکومت محلی)	۲	۳۲	۳۲	-	ندارد	جغرافیدان سیاسی
۴	جغرافیای سیاسی شهری	۲	۳۲	۳۲	-	دارد	جغرافیدان سیاسی
جمع	-	۸	-	-	-	-	-

جدول شماره ۵ - دروس تخصصی گرایش جنوب غرب آسیا

کد درس	نام درس	تعداد واحد	جمع ساعت	ساعت نظری	ساعت عملی	پیشنیاز	استاد متخصص برای تدریس
۱	مناطق ژئوپلیتیکی شرق ایران (شبه قاره، پاکستان و افغانستان)	۲	۳۲	۳۲	-	دارد	جغرافیدان سیاسی
۲	مناطق ژئوپلیتیکی شمال ایران (آسیای مرکزی، خزر و قفقاز)	۲	۳۲	۳۲	-	دارد	جغرافیدان سیاسی
۳	مناطق ژئوپلیتیکی غرب ایران (ترکیه و منطقه عربی)	۲	۳۲	۳۲	-	دارد	جغرافیدان سیاسی
۴	مناطق ژئوپلیتیکی جنوب ایران (خلیج فارس و دریای عمان)	۲	۳۲	۳۲	-	دارد	جغرافیدان سیاسی
جمع	-	۸	-	-	-	-	-

فصل سوم

سرفصل دروس

بخش اول: سرفصل دروس جبرانی

سرفصل دروس دوره دکتری جغرافیای سیاسی (دروس جبرانی)

عنوان درس:	تعداد	نوع	واحد: دروس پیش نیاز: ندارد
کاربرد GIS در جغرافیای سیاسی	۲ واحد:	نظری	
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد	آموزش تکمیلی عملی: دارد ■	ندارد □
جغرافیدان متخصص در GIS	ساعت: ۴۸	سفر علمی □	کارگاه □ سمینار □
اهداف:			
آشنایی دانشجویان با سیستم اطلاعات جغرافیایی، نرم افزار های موجود و نحوه کار با آنها در تحلیل فضایی پدیده های سیاسی			
سرفصل ها:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- مقدمه ۲- کاربردهای متفاوت GIS ۳- GIS چیست؟ (اجزای تشکیل دهنده ی GIS) ۴- اطلاعات ورودی و خروجی به GIS ۵- ارتباط سنجش از دور و GIS ۶- سخت افزار و نرم افزارهای مورد نیاز در GIS ۷- استفاده از GIS در جغرافیای سیاسی ۸- لایه های اطلاعاتی مورد نیاز GIS در جغرافیای سیاسی ۹- کاربرد GIS در تحلیل الگوهای رای و انتخابات، تقسیمات سیاسی فضا، حوزه بندی رای، تقسیمات کشوری و شهری، مکان یابی سیاسی - اداری، آمایش سیاسی فضا، ساختهای فضایی ژئوپلیتیکی، نظام ها و سازمانهای منطقه ای و جهانی. 			
کار عملی:			
کار با یکی از سیستم های INF/ARC یا ایلویس و یا Philcarto			
منابع:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- Esri.(1996) understanding GIS , the Arc info method. Redtads. CA, USA ۲- ثنایی نژاد، سید حسین.(۱۳۸۷). کاربرد GIS با استفاده از INFO/ARK. مشهد: انتشارات جهاد دانشگاهی 			

سرفصل دروس دوره دکتری جغرافیای سیاسی (دروس جبرانی)

عنوان درس:	تعداد	نوع	واحد:	دروس پیش نیاز: ندارد
تاریخ سیاسی جهان در قرن بیستم	واحد: ۲	نظری		
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد	آموزش تکمیلی عملی: دارد		ندارد ■
ترجیحا استاد تاریخ سیاسی جهان و یا روابط بین الملل	ساعت: ۳۲	سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار □		

اهداف:

مطالعه و بررسی تحولات جهان در قرن بیستم، دسته بندیهای این دوره، مطالعه انتقادی بحرانهای جهانی، ریشه های انتقادی جنگهای بزرگ قرن بیستم، مطالعه تحولات فکری و اقتصادی در قرن بیستم

سرفصل ها:

- ۱- چگونگی آغاز دوره صلح مسلح در تاریخ اروپا
- ۲- کشمکش های دولت های اروپائی در دور صلح مسلح
- ۳- رقابتهای مستعمراتی میان دول اروپائی
- ۴- مناطق بحران خیز در سالهای قبل از جنگ جهانی اول
- ۵- بحرانهای بالکان و علل آنها
- ۶- چگونگی دسته بندیهای دول قبل از جنگ جهانی اول
- ۷- روسیه، فرانسه و انگلیس؛ از رقابت تا اتحاد
- ۸- قرارداد های ۱۹۰۵ و ۱۹۰۷
- ۹- چگونگی آغاز جنگ جهانی اول و گسترش آن در مناطق مختلف جهان
- ۱۰- نتایج جنگ جهانی اول (کنفرانس ورسای و معاهدات جانبی آن - جامعه ملل معاهده - ساپکس پیکو و سرنوشت امپراطوری عثمانی - موقعیت ژاپن و آمریکا در شرق دور - وضعیت دولتهای غالب و مغلوب پس از جنگ اول جهانی)
- ۱۱- بحران در دولت های اروپایی (بحرانهای سیاسی، اقتصادی و اجتماعی)
- ۱۲- پیدایش فاشیسم در اروپا
- ۱۳- جمهوری وایمار و اقدامان آن
- ۱۴- مسئله کمونیسم در شوروی و اروپا
- ۱۵- بالکانیزاسیون اروپائی شرقی
- ۱۶- کشورهای قرنطینه

- ۱۷- کمیترن
- ۱۸- پیمانهای راپال، لوکارنو
- ۱۹- مسئله غرامات و وامهای دوران جنگ
- ۲۰- پیروزی نازی ها در آلمان - تشکیل پیمان ضد کمینسترن
- ۲۱- سیاست داخلی و خارجی دولت آلمانی نازی
- ۲۲- الحاق اتریش به آلمان
- ۲۳- کنفرانس مونیخ
- ۲۴- معاهده دوستی آلمان و شوروی
- ۲۵- آغاز جنگ جهانی دوم و چگونگی گسترش آن (پیروزی آلمان و ایتالیا در اروپا - آغاز جنگ دول متحد با شوروی - جنگ ژاپن و آمریکا در شرق دور - خاورمیانه و شمال آفریقا در جریان جنگ جهانی دوم - تحولات سیاسی نظامی در اقیانوس اطلس - پیروزی نهائی متفقین)
- ۲۶- نتایج جنگ جهانی دوم
- ۲۷- سازمان ملل و دیگر سازمانهای منطقه ای و جهانی
- ۲۸- دوقطبی شدن جهان و ایجاد پیمان های نظامی
- ۲۹- جنگ سرد و بحرانهای آن
- ۳۰- مسائل منطقه ای (خاورمیانه، شاخ آفریقا....) و بین المللی پس از جنگ
- ۳۱- مسائل جهان (گرسنگی، محیط زیست، خطر اتمی و

منابع:

منابع این درس، متناسب با سرفصلهای مزبور توسط استاد مربوطه از بین منابع معتبر و جدیدتر به دانشجویان معرفی خواهد شد.

سرفصل دروس دوره دکتری جغرافیای سیاسی (دروس جبرانی)

عنوان درس:	تعداد	نوع	واحد: واحد:	دروس پیش نیاز: ندارد
اصول روابط بین الملل	۲	نظری	واحد: ۲	
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد	آموزش تکمیلی عملی: دارد	واحد: ۳۲	ندارد ■
متخصص روابط بین الملل	ساعت: ۳۲	سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار □		

اهداف:

آشنایی دانشجویان با مفاهیم و مکانیزم روابط میان دول و نیز مطالعه سیستم بین المللی و استراتژی های کلی سیاست خارجی

سرفصل ها:

بخش اول:

تعاریف و مفاهیم، نحوه نگرش به روابط بین المللی، عواملی که به تفهیم روابط بین المللی کمک می کند، عوامل موثر در گسترش و توسعه روابط بین المللی، دولت به عنوان مهمترین عضو جامعه بین المللی، تفاوت بین جوامع ملی و بین المللی، مقوله قدرت در روابط بین المللی، عناصر متشکله قدرت و آثار عملی آن در سیاست جهان و ارزیابی قدرت دول، تئوری موازنه قدرت.

بخش دوم:

سیاست خارجی و روابط بین المللی، استراتژی های سیاست خارجی، عوامل موثر در تنظیم سیاست خارجی، تکنیکها و روشها در سیاست خارجی، هدفهای ملی و منابع ملی، مشکلات ارزیابی ثبات دول، اقدامات و واکنش های دول، علل تعارض و اتحاد میان دول، بررسی ابعاد مختلف منطقه حساس، تجزیه و تحلیل بحران، بررسی جنگ و صلح و آثار آن در روابط بین الملل، نقش ها و جهت گیری ها در روابط بین المللی.

منابع:

منابع این درس، متناسب با سرفصلهای مزبور توسط استاد مربوطه از بین منابع معتبر و جدیدتر به دانشجویان معرفی خواهد شد.

سرفصل دروس دوره دکتری جغرافیای سیاسی (دروس جبرانی)

عنوان درس:	تعداد	نوع	واحد: دروس پیش نیاز: ندارد
اندیشه دولت - ملت در اسلام	واحد: ۲	نظری	
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐	ندارد ☒
جغرافیدان سیاسی	ساعت: ۳۲	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	

اهداف:

آگاهی دانشجویان از معنی و مفهوم دولت و ملت در آموزه های دینی و اندیشه اسلامی

سرفصل ها:

- ۱- دیدگاه اسلام در باره دولت و تفاوت آن با دیدگاههای رایج غربی
- ۲- مبانی مشروعیت دولت در اسلام
- ۳- مفهوم و وظایف دولت از نظر اسلام
- ۴- وطن و سرزمین از دیدگاه اسلام
- ۵- آراء متفکرین اسلامی در باره دولت و سرزمین (ابن خلدون و ...)
- ۶- مفاهیم جغرافیای سیاسی در فقه (ام القراء - دارالاسلام - دارالحرب - چند خلیفگی - چند امیری و ...)
- ۷- عناصر ملیت در اسلام
- ۸- تحولات اندیشه سیاسی در مذاهب اصلی اسلامی (تشیع - تسنن)

منابع:

منابع این درس، متناسب با سرفصلهای مزبور توسط استاد مربوطه از بین منابع معتبر و جدیدتر به دانشجویان معرفی خواهد شد.

فصل سوم

سرفصل دروس

بخش دوم: سرفصل دروس مشترک

سرفصل دروس دوره دکتری جغرافیای سیاسی (دروس مشترک)

عنوان درس:	تعداد	نوع واحد:	دروس پیش نیاز: ندارد
فلسفه و سیر اندیشه در جغرافیای سیاسی	واحد: ۲	نظری	
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐	ندارد ☒
جغرافیدان سیاسی	ساعت: ۳۲	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	

اهداف:

آشنایی دانشجویان با اندیشه ها، مکاتب و دیدگاههای مختلف در جغرافیای سیاسی سنتی و جدید

سرفصل ها:

۱- مقدمه: زمینه فکری و شرایط اجتماعی- سیاسی اروپا در زمان انتشار کتاب جغرافیای سیاسی راتزل (۱۸۹۷ میلادی).

رواج تفکر جبر جغرافیایی- داروینیسم اجتماعی- ایدئولوژی امپریالیسم- نیاز شدید آلمان به گسترش ارضی و انسجام ملی پس از تاسیس رایش دوم (۱۸۷۱ میلادی).

۲- اندیشه های جغرافیای سیاسی سنتی

الف- رشدگرایی (کشور)؛ نظریه ارگانیزم راتزل، مدل رشد کشور در اطراف منطقه هسته توسط پاندز و

بال

ب- کارکردگرایی (حکومت)؛ نظریه هارتشورن (۱۹۵۰)، نظریه ژان گاتمن (۱۹۵۱) و نظریه استفن

جونز (۱۹۵۴).

ج- مدل سازی ژئوپولتیکی؛ نظریه هارتلند مکیندر و مدل‌های تغییر یافته آن.

۳- تغییر در اندیشه جغرافیای سیاسی: حلول نگرش فضایی و همپوشانی آن با مکتب اثبات گرایی (پوزیتیویسم).

هدف بررسی ها تحلیل فضایی پدیده های سیاسی و توجه به ویژگیهای فرآیند سیاسی با بهره گیری از روشهای آماری و ریاضی است.

- ۴- تغییر در اساس فلسفی تفکر در جغرافیای سیاسی: حلول گرایش رادیکال براساس مکتب ساختارگرایی.
- الف- اتخاذ رویکرد اقتصاد سیاسی - نظریه نظامهای جهانی پیتر تبلور آغازگر این رویکرد.
- ب- اتخاذ رویکرد انتقادی.
- ج- اتخاذ رویکرد پست مدرن.

۵- ویژگیهای جغرافیای سیاسی اصلاح گرا

جامعه محور، تلاش برای درک تغییر اجتماعی، عدالت خواهی (اجتماعی و سرزمینی)، کثرت گرایی، آشتی با طبیعت.

منابع:

منابع این درس، متناسب با سرفصلهای مزبور توسط استاد مربوطه از بین منابع معتبر و جدیدتر به دانشجویان معرفی خواهد شد. در عین حال منابع زیر به عنوان منابع پیشنهادی معرفی می گردد.

برخی منابع پیشنهادی:

۱. اندیشه ها و دیدگاههای جدید در جغرافیای سیاسی، دکتر دره میرحیدر، نامه فرهنگستان علوم، شماره ۶ و ۷، سال چهارم، ۱۳۷۶، صص ۴۶-۲۹.
۲. درآمدی نو بر جغرافیای سیاسی (۱۳۷۹)، رچارد مویر، ترجمه دره میرحیدر با همکاری سید یحیی صفوی، تهران: انتشارات سازمان جغرافیای نیروهای مسلح
3. Taylor, Peter J (1989), Second edition, Political Geography (World Economy, Nation -state and Locality), New York: John Wiley + Sons.
4. Agnew, J., Mitchell, K. and Toal, G.(2008) , U.K. : Blackwell Publishing Ltd

سرفصل دروس دوره دکتری جغرافیای سیاسی (دروس مشترک)

عنوان درس:	تعداد واحد:	نوع واحد:	دروس پیش نیاز: ندارد
روش شناسی پژوهش علمی در جغرافیای سیاسی	۲	نظری/عملی	
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد ساعت:	آموزش تکمیلی عملی: دارد ■	ندارد □
جغرافیدان متخصص در روش تحقیق	۴۸	سفر علمی □	آزمایشگاه ■ کارگاه □ سمینار □

اهداف:

فراگیری نحوه استفاده از رویکردها و روشهای علمی و پیشرفته برای انجام تحقیقات علمی در قلمرو جغرافیای سیاسی

سرفصل ها:

- ۱- تبیین فلسفه و قلمرو جغرافیای سیاسی
- ۲- بررسی دیدگاههای معرفت شناختی (اثبات گرایی، عقل گرایی، تفسیری، استنباطی، انتقادی)
- ۳- تحلیل و ارزیابی کاربرد روشهای مختلف تحقیق (تاریخی، توصیفی، همبستگی، علی و تجربی) در قلمرو جغرافیای سیاسی
- ۴- روش شناسی انتخاب مساله پژوهش و تدوین فرضیه، تکنیک انتخاب موضوع پژوهش، روش بررسی ادبیات مساله
- ۵- روش تحلیل و تبیین مساله پژوهش، شیوه تدوین و پردازش فرضیه
- ۶- تبیین و تحلیل سرچشمه ها و روشهای اطلاعات و داده های پژوهش (نقلی و روایتی، اجتماعی، سنجش ذهنیت اسنادی و آماری، فضائی و تصویری، نظارتی و آزمایشگاهی)
- ۷- روش شناسی تحلیل اطلاعات و داده ها (روش تحلیل کمی، روش تحلیل کیفی، روش تحلیل محتوا و متن، روش تحلیل فضائی)
- ۸- اصول تدوین گزارش تحقیق (طراحی گزارش، نگارش گزارش، نمایش تصویری داده ها و اطلاعات)
- ۹- روش تهیه و تدوین مقاله علمی - پژوهشی از رساله

منابع:

منابع این درس، متناسب با سرفصلهای مزبور توسط استاد مربوطه از بین منابع معتبر و جدیدتر به دانشجویان معرفی خواهد شد. در عین حال منابع زیر به عنوان منابع پیشنهادی معرفی می گردد.

برخی از منابع پیشنهادی:

- حافظ نیا، محمد رضا. (۱۳۸۰). مقدمه ای بر روش تحقیق در علوم انسانی، تهران: سمت
- بهفروز، فاطمه. (---). فلسفه روش شناسی تحقیق علمی در جغرافیا. تهران: دانشگاه تهران
- آسایش، حسین و مشیری، سیدرحیم. (۱۳۸۱). روش شناسی و تکنیکهای تحقیق علمی در علوم انسانی با تاکید بر جغرافیا. تهران: نشر قومس
- پارسونز، تونی و نایت پیتر جی. (۱۳۸۶). روش رساله نویسی در جغرافیا و علوم مرتبط. ترجمه حسین محمدی. تهران: دانشگاه تهران
- چالمرز، آلن اف. (۱۳۷۸). چیستی علم. در آمدی بر مکاتب علم شناسی فلسفی. ترجمه سعید زیبا کلام. تهران: سمت

- Lindsay, James M. (1997). Techniques in Human geography. London: Routledge
- Potter, Stephen. (2002). Doing postgraduate Research. London: Sage publications
- Flowerdew, Roblin and Martin, David. (2005). Methods in Human Geography England: Pearson Educa ted limite

سرفصل دروس دوره دکتری جغرافیای سیاسی (دروس مشترک)

عنوان درس:	تعداد	نوع واحد:	دروس پیش نیاز: ندارد
جغرافیای سیاسی دریاها	واحد: ۲	نظری	
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد	آموزش تکمیلی عملی: دارد ■	ندارد □
جغرافیدان سیاسی	ساعت: ۳۲	سفر علمی ■	آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار ■

اهداف:

آشنایی با مفاهیم و موضوعات جغرافیای سیاسی در قلمرو دریاها و آشکارسازی نقش عوامل جغرافیایی در روند تدوین حقوق بین الملل دریاها

سرفصل ها:

- ۱- چیستی جغرافیای سیاسی دریاها و مبانی نظری آن؛
- ۲- مؤلفه های تأثیر گذار در جغرافیای سیاسی دریاها: جغرافیا- حقوق بین الملل دریاها- قدرت و تکنولوژی نظام بین الملل و منابع دریایی؛
- ۳- چگونگی شکل گیری قلمروهای دریائی: دریای سرزمینی، منطقه نظارت، منطقه انحصاری اقتصادی، فلات قاره، آبهای مجمع الجزایر، منطقه بین المللی بستر دریاها؛
- ۴- مسائل مربوط به تنگه ها، تعیین خط مبدأ، مجمع الجزایر، کشورهای محصور در خشکی، دریاهای بسته و نیمه بسته؛
- ۵- مباحث مربوط به محیط زیست دریا؛
- ۶- مسائل مرزی برون ساحلی و راههای حل آنها؛
- ۷- پرواز بر فراز مناطق دریائی
- ۸- دریا و قدرت
- ۹- مناطق دریائی جمهوری اسلامی ایران در جنوب و شمال

منابع:

منابع این درس، متناسب با سرفصلهای مزبور توسط استاد مربوطه از بین منابع معتبر و جدیدتر به دانشجویان معرفی خواهد شد.

سرفصل دروس دوره دکتری جغرافیای سیاسی (دروس مشترک)

عنوان درس:	تعداد	نوع واحد: نظری	دروس پیش نیاز: ندارد
اقتصاد سیاسی بین الملل	واحد: ۲		
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐	ندارد ☒
متخصص اقتصاد سیاسی	ساعت: ۳۲	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	

اهداف:

ایجاد آگاهی و افزایش بینش و درک دانشجو نسبت به مسائل اقتصاد جهانی که بر روابط بین الملل تأثیر می گذارند.

سرفصل ها:

- ۱- نظریات بنیادی مربوط به اقتصاد سیاسی بین الملل
- ۲- جهانی شدن اقتصاد و تغییرات ایجاد شده در اقتصاد بین الملل
- ۳- جهانی شدن اقتصاد و تحول در کارکرد مرزهای جغرافیایی
- ۴- جهانی شدن اقتصاد و نقش تاثیر گذار سازمانهای اقتصادی بین الملل (IMF, WTO)
- ۵- جهانی شدن اقتصاد و ضرورت جذب سرمایه گذاریهای خارجی و تکنولوژی برتر جهت توسعه
- ۶- اهمیت یافتن دیپلماسی اقتصادی در اقتصاد سیاسی بین الملل و ضرورت استفاده از فرصتها
- ۷- بهره گیری مناسب از فرصتها و تحول در اقتصاد سیاسی کشورهای در حال توسعه (ارائه تجربیاتی از چین، هند، کره جنوبی، مالزی، برزیل و ترکیه)
- ۸- اهمیت همگرایی های منطقه ای و اقتصادی در توسعه اقتصادی کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته
- ۹- بررسی نقش اقتصادی همگرایی های منطقه ای همچون اتحادیه اروپا، مرکوسور (آمریکای جنوبی)، آسه آن، سارک و نفتا
- ۱۰- تغییر در روابط اقتصادی گذشته شمال و جنوب با توجه به همگرایی های اقتصادی و منطقه ای و جهانی شدن اقتصاد
- ۱۱- بررسی وضعیت اقتصاد سیاسی ایران با توجه به تحولات سیاسی - اقتصادی جهان
- ۱۲- بررسی وضعیت اقتصاد سیاسی ایران در حوزه پیرامونی خود در مقایسه با سایر کشورهای منطقه
- ۱۳- ضرورت عضویت ایران در یک همگرایی اقتصادی - منطقه ای موثر
- ۱۴- ارائه راهکارها جهت توسعه اقتصادی ایران با توجه به فرصتهای منطقه ای

منابع:

منابع این درس، متناسب با سرفصلهای مزبور توسط استاد مربوطه از بین منابع معتبر و جدیدتر به دانشجویان معرفی خواهد شد. در عین حال منبع زیر به عنوان منبع پیشنهادی معرفی می گردد:

- فرجی راد، عبدالرضا (۱۳۸۹). نقش دیپلماسی اقتصادی در توسعه اقتصاد سیاسی بین الملل و ایران. تهران: انتشارات تدبیر اقتصاد

فصل سوم

سرفصل دروس

بخش سوم: سرفصل دروس اختیاری

سرفصل دروس دوره دکتری جغرافیای سیاسی (دروس اختیاری)

عنوان درس:	بنیانهای ژئوپلیتیکی روابط خارجی ایران	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	دروس پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس:	جغرافیدان سیاسی	تعداد ساعت: ۳۲	آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار ■	ندارد □

اهداف:

آشنا کردن دانشجویان با مبانی ژئوپلیتیکی روابط خارجی جمهوری اسلامی ایران در بعد از پیروزی انقلاب اسلامی

سرفصل ها:

- ۱- آشنایی با مبانی نظری روابط خارجی بین کشورها
- ۲- آشنایی با تأثیر عوامل ثابت و متغیر ژئوپلیتیک در روابط خارجی کشورها و نقش استراتژی ژئوپلیتیک
- ۳- بررسی دلایل روابط ایران با خارج در قبل از انقلاب اسلامی (رژیم پهلوی) از دیدگاه ژئوپلیتیک
- ۴- آشنایی با سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران با اصول اعلام شده در قانون اساسی
- ۵- بررسی عوامل ژئوپلیتیکی موثر در روابط خارجی جمهوری اسلامی ایران و مقایسه آن با اصول سیاست خارجی کشور
- ۶- بررسی مبانی ژئوپلیتیکی روابط ایران و آمریکای شمالی با تأکید بر روابط با ایالات متحده آمریکا و تأثیرات داخلی و منطقه ای آن
- ۷- بررسی مبانی ژئوپلیتیکی روابط ایران و اعضای اتحادیه اروپا و تأثیرات مثبت و منفی آن
- ۸- بررسی مبانی ژئوپلیتیکی روابط ایران با کشورهای خاورمیانه و شمال آفریقا و تأثیرات مثبت و منفی آن
- ۹- بررسی مبانی ژئوپلیتیکی روابط ایران با کشورهای حوزه خلیج فارس و اثرات آن
- ۱۰- بررسی مبانی ژئوپلیتیکی روابط ایران با کشورهای حوزه خزر (آسیای مرکزی، قفقاز و روسیه)
- ۱۱- بررسی مبانی ژئوپلیتیکی روابط ایران با کشورهای حوزه آسیای جنوبی و افغانستان
- ۱۲- بررسی مبانی ژئوپلیتیکی روابط ایران با کشورهای حوزه شرق دور با تأکید بر چین و ژاپن
- ۱۳- بررسی مبانی ژئوپلیتیکی روابط ایران با کشورهای آفریقا (جنوب صحرا)
- ۱۴- بررسی مبانی ژئوپلیتیکی روابط ایران با کشورهای حوزه آمریکای لاتین
- ۱۵- بررسی مبانی ژئوپلیتیکی روابط ایران و سازمان های بین المللی از جمله سازمان ملل متحد

منابع:

منابع این درس، متناسب با سرفصلهای مزبور توسط استاد مربوطه از بین منابع معتبر و جدیدتر به دانشجویان معرفی خواهد شد. در عین حال منابع زیر به عنوان منابع پیشنهادی معرفی می گردد.

برخی از منابع پیشنهادی:

- ۱- ژئوپلیتیک سیاست خارجی ج.ا.ایران - محمد باقر قالیباف و نبی الله رشنو (انتشارات امیرکبیر - ۱۳۸۹)
- ۲- نگاهی به سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران - نسرین مصفا با حسین نوروزی (دانشگاه تهران - دفتر مطالعات سیاسی و بین المللی وزارت امور خارجه)
- ۳- مبانی و مدل های تصمیم گیری در سیاست خارجی - سید حسین سیف زاده (دفتر مطالعات سیاسی و بین المللی وزارت امور خارجه)
- ۴- دیپلماسی نوین - جستارهایی در سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران - دکتر حسین پور احمدی (دفتر مطالعات سیاسی و بین المللی وزارت امور خارجه)
- ۵- امنیت ایران و رویکرد ناتو - دکتر قوام شیبانی (دفتر مطالعات سیاسی و بین المللی وزارت امور خارجه)
- ۶- ژئوپلیتیک بحران در آسیای مرکزی و قفقاز - محمود واعظی (دفتر مطالعات سیاسی و بین المللی وزارت امور خارجه)
- ۷- تأثیر فرهنگ ملی بر سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران - احمد نقیب زاده (دفتر مطالعات سیاسی و بین المللی وزارت امور خارجه)

سرفصل دروس دوره دکتری جغرافیای سیاسی (دروس اختیاری)

عنوان درس:	تعداد	نوع	واحد: واحد: ۲	دروس پیش نیاز: ندارد
جغرافیای سیاسی خلیج فارس	تعداد	آموزش تکمیلی عملی: دارد	نظری	ندارد
استاد متخصص برای تدریس:	ساعت: ۳۲	سفر علمی	آزمایشگاه	کارگاه
جغرافیدان سیاسی			سمینار	

اهداف:

افزایش آگاهی و قوه تجزیه و تحلیل دانشجویان در مسائل منطقه ای خلیج فارس به عنوان یکی از مناطق مهم و استراتژیک جهان

سرفصل ها:

- ۱- خلیج فارس به عنوان یک واحد ژئوپلیتیکی
- ۲- سیر تکوین واحدهای سیاسی منطقه خلیج فارس
- ۳- کارکردهای منطقه خلیج فارس (نفت، انرژی و غیره)
- ۴- قدرتهای جهانی و خلیج فارس (گذشته و حال)
- ۵- کنشهای درون منطقه ای خلیج فارس (نظامی، اقتصادی، اجتماعی، اراضی و غیره)
- ۶- خلیج فارس و نظامهای منطقه ای و جهانی
- ۷- وابستگی های متقابل خلیج فارس با دریای عمان و اقیانوس هند
- ۸- توزیع و پراکنش قدرت در خلیج فارس
- ۹- نظریه ها و دیدگاههای امنیتی در منطقه خلیج فارس
- ۱۰- تنگه هرمز و کشورهای منطقه خلیج فارس
- ۱۱- نقش و موقعیت ایران در خلیج فارس

منابع:

منابع این درس، متناسب با سرفصلهای مزبور توسط استاد مربوطه از بین منابع معتبر و جدیدتر به دانشجویان معرفی خواهد شد.

سرفصل دروس دوره دکتری جغرافیای سیاسی (دروس اختیاری)

عنوان درس:	تعداد	نوع	واحد: ۲
نابرابریهای فضائی (شمال و جنوب)	واحد: ۲	نظری	واحد: ۲
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒	دروس پیش نیاز: ندارد
جغرافیدان سیاسی	ساعت: ۳۲	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	

اهداف:

افزایش آگاهی و قوه درک و تجزیه و تحلیل دانشجویان نسبت به تفاوت‌های اقتصادی و اجتماعی فرهنگی جهان و روابط شمال و جنوب

سرفصل‌ها:

- ۱- بیان مفاهیم فاصله، فضا، عدالت فضایی، نابرابری، شمال، جنوب، مرکز - پیرامون
- ۲- نابرابری، مکان، سیستم های اقتصادی - سیاسی
- ۳- مبانی نظریه ای و اندیشه ای
- نظریه های اقتصادی رشد و توسعه، مدل‌های توسعه و نابرابری، جامعه شناسی نوسازی، مارکسیستی، نئومارکسیستی توسعه، فمینیستی توسعه، وابستگی، ساختارگرایی، استعمارگرایی، پسااستعمارگرایی، توسعه گرایی
- ۴- الگوهای نابرابری (الگوهای جهانی - الگوهای منطقه ای - الگوهای ملی - الگوهای شهری)
- ۵- بنیان های نابرابری (اجتماعی - اقتصادی - سیاسی)
- ۶- شاخص های نابرابری (اجتماعی - اقتصادی - سیاسی)
- ۷- شاخص های سنجش نابرابری
- ۸- نابرابری فضایی در عرصه سایبر
- ۹- استراتژی های توسعه و نظام جهانی
- ۱۰- چشم انداز نابرابری جهانی
- ۱۱- جهانی شدن و ابعاد شکاف های اقتصادی - اجتماعی - سیاسی
- ۱۲- پیامدهای نابرابری (ابعاد ملی - منطقه ای - جهانی) - (پدیده‌های مهاجرت - پناهندگی)

منابع:

- ۱- بروژن مقنه (۱۳۸۱)؛ توری توسعه و سه جهان؛ ترجمه احمد موثقی، نشر قومس
- ۲- محمد جواد زاهدی (۱۳۸۵)؛ توسعه و نابرابری؛ تهران: انتشارات مازیار
- ۳- ریچارد پیت، الی هارت ویک، ترجمه مصطفی ازکیا و همکاران، تهران: انتشارات لویه
- ۴- آنتونی گیدنز (۱۳۸۴)؛ چشم اندازهای جهانی؛ ترجمه محمدرضا جلالی پور، تهران: انتشارات طرح نو

5-Rupert Hodder (2000), Development geography, Routledge

6-The Economic north - south divide (2001), Kunibert Raffer, H.W singer, Edward Elgar publishing limited.

سرفصل دروس دوره دکتری جغرافیای سیاسی (دروس اختیاری)

عنوان درس:	تعداد	نوع واحد:	دروس پیش نیاز: ندارد
جغرافیای انتخابات ایران	واحد: ۲	نظری	
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد	آموزش تکمیلی عملی: دارد ■	ندارد □
جغرافیدان سیاسی	ساعت: ۳۲	سفر علمی □	آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار ■

اهداف:

آشنایی دانشجویان با مسائل جغرافیایی مرتبط با انتخابات در حوزه های رای ایران و پدیده های مرتبط با آن

سرفصل ها:

۱- مروری بر مبانی جغرافیای انتخابات

۲- خاستگاه جغرافیایی رای

۳- حوزه های ایستا و پویا

۴- چرخش های جناحی

۵- جغرافیای تصمیم گیری و مهندسی رای

۶- جغرافیای نمایندگی ایران

۷- جغرافیا، جنسیت و انتخابات در ایران

۸- سیر تحول جغرافیای انتخابات ریاست جمهوری ایران

۹- جغرافیای انتخابات پارلمانی استانهای ایران

۱۰- انتخابات شوراهای شهر و روستا

۱۱- جغرافیای انتخابات خبرگان رهبری

منابع:

منابع این درس، متناسب با سرفصلهای مزبور توسط استاد مربوطه از بین منابع معتبر و جدیدتر به دانشجویان معرفی خواهد شد.

فصل سوم

سرفصل دروس

بخش چهارم: سرفصل دروس تخصصی

گرایش سازمان سیاسی فضا

سرفصل دروس دوره دکتری جغرافیای سیاسی - گرایش سازمان سیاسی فضا

عنوان درس:	تعداد	نوع واحد:	دروس پیش نیاز: ندارد
ساختهای سیاسی - فضایی منطقه‌ای	واحد: ۲	نظری	
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد	آموزش تکمیلی عملی: دارد □	ندارد ■
جغرافیدان سیاسی	ساعت: ۳۲	سفر علمی □	سمینار □
		آزمایشگاه □	کارگاه □

اهداف:

آشنایی دانشجویان با تعاریف، مفاهیم، نظریه‌ها، ماهیت و تحولات ساختهای سیاسی - فضایی سطح منطقه‌ای

سرفصل‌ها:

- ۱- فرایند شکل‌گیری منطقه
- ۲- ساختار روابط درون منطقه ای
- ۳- قدرت منطقه ای و شاخص های آن
- ۴- ژئوپلیتیک منطقه ای
- ۵- ارزشهای ژئوپلیتیک در روابط منطقه ای
- ۶- عوامل مؤثر بر ژئوپلیتیک منطقه ای
- ۷- الگوی روابط منطقه ای
- ۸- الگوی روابط قدرت در سیستم های منطقه ای
- ۹- تعاملات منطقه ای و سیاست گذاری شبکه ای
- ۱۰- پیوندهای استراتژیک بین واحدهای شبکه ای
- ۱۱- شناسایی مناطق به عنوان حلقه های شبکه ها
- ۱۲- چرخه های استراتژیک در سیستم های منطقه ای
- الف - سیاست های ملی کشورها
- ب - سیاست خارجی
- ج - تدابیر اجرای سیاستهای مذکور
- ۱۳- سیاستهای شبکه ای و توانایی شبکه سازی در تعاملات منطقه ای
- ۱۴- سیاست گذاری شبکه ای
- ۱۵- شبکه های استراتژیک در مدل‌های حل منازعه در سیستم های منطقه ای
- ۱۶- نظریه ها و استراتژی های مربوط به حل اختلافات در سیستم های منطقه ای
- ۱۷- سطح بندی سازمانهای منطقه ای بر اساس ماهیت / کاربرد
- ۱۸- سازمانهای بین المللی منطقه ای

منابع:

منابع این درس، متناسب با سرفصلهای مزبور توسط استاد مربوطه از بین منابع معتبر و جدیدتر به دانشجویان معرفی خواهد شد. در عین حال منابع زیر به عنوان منابع پیشنهادی معرفی می گردد.

برخی از منابع پیشنهادی:

۱. حافظ نیا، محمدرضا و کاویانی راد، مراد(۱۳۸۳)، افق های جدید در جغرافیای سیاسی، تهران: انتشارات سمت.
۲. زرقانی، سید هادی(۱۳۸۹)، مقدمه ای بر قدرت ملی؛ مبانی، کارکردها، محاسبه و سنجش. تهران: پژوهشکده مطالعات راهبردی
۳. دادس، کلاوس(۱۳۸۴)، ژئوپلیتیک در جهان متغیر، ترجمه زهرا احمدی پور و عطاءالله عبدی، تهران: انتشارات بلاغ دانش.

4. Hurrel. Andrew (1997), Regionalism in theoretical perspective, London: oxford.

5. Newman. D (2005), conflict at the interface, London: oxford ..

6. Soderbaum. Fredrick (2004), The political economy of regionalism, MacMillan press

سرفصل دروس دوره دکتری جغرافیای سیاسی - گرایش سازمان سیاسی فضا

عنوان درس: ساختهای سیاسی - فضائی ملی (کشور)	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	دروس پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان سیاسی	تعداد ساعت: ۳۲	آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ سفر علمی ■ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار □	ندارد □

اهداف:

آشنایی دانشجویان با تعاریف، مفاهیم، نظریه ها، ماهیت و تحولات سیستم های سیاسی - فضایی سطح ملی

سرفصل ها:

- ۱- تعاریف مفاهیم مهم: حکومت سرزمینی، حکومت ملت پایه، کشور
- ۲- نظریه قلمروسازی انسان، اساس فلسفی شکل گیری حکومت سرزمینی
- ۳- ریشه های تاریخی نظام حکومت سرزمینی
- ۴- ماهیت حکومت مدرن از دیدگاههای مختلف: لیبرال دموکراسی، مارکسیستی، آنارشستی
- ۵- تحولات کارکردی حکومت از نگاهیان شب تا دولت رفاه گستر صنفی
- ۶- نقش دولت در سازماندهی فضای درونی کشور
- ۷- عناصر ساختاری کشور (کانون، قلمرو، سرحدات)
- ۸- ساختار سازمانی حکومت
- ۹- حکومت ملی و نظام بین المللی
- ۱۰- مدیریت سیاسی فضای ملی

منابع:

منابع این درس، متناسب با سرفصلهای مزبور توسط استاد مربوطه از بین منابع معتبر و جدیدتر به دانشجویان معرفی خواهد شد. در عین حال منابع زیر به عنوان منابع پیشنهادی معرفی می گردد.

سرفصل دروس دوره دکتری جغرافیای سیاسی - گرایش سازمان سیاسی فضا

عنوان درس:	تعداد	نوع واحد: نظری	دروس پیش نیاز: ندارد
ساختهای سیاسی-فضائی درون کشوری (حکومت محلی)	واحد: ۲		
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐	ندارد ☒
جغرافیدان سیاسی	ساعت: ۳۲	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	

اهداف:

آشنایی دانشجویان با الگوهای مختلف اداره امور سرزمین به ویژه در سطح محلی

سرفصل ها:

- ۱- نظامهای حکومتی مدیریت سیاسی فضا (بسیط و مرکب)
- ۲- تمرکز و عدم تمرکز سیاسی و اداری
- ۳- توزیع ساختی و فضایی قدرت سیاسی
- ۴- فلسفه محلی گرایی
- ۵- ماهیت و فلسفه دولت محلی
- ۶- نظریه های دولت محلی
- ۷- تبیین مفهوم حکومت محلی، دولت محلی و سازمان محلی
- ۸- رابطه دولت محلی با مردم و دولت مرکزی
- ۹- ساختار و کارکرد های دولت محلی
- ۱۰- الگوهای حکومت محلی
- ۱۱- اقلیتهای فضایی و دولت محلی
- ۱۲- حکومت محلی در ایران

منابع:

منابع این درس، متناسب با سرفصلهای مزبور توسط استاد مربوطه از بین منابع معتبر و جدیدتر به دانشجویان معرفی خواهد شد. ولی منابع زیر به عنوان پیشنهاد معرفی می شود.

برخی از منابع پیشنهادی:

- حافظ نیا، محمد رضا و کاویانی راد، مراد (۱۳۸۳). افقهای جدید در جغرافیای سیاسی، تهران: سمت
- قالیباف، محمد باقر (۱۳۸۶). حکومت محلی یا استراتژی توزیع فضایی قدرت سیاسی در ایران، تهران: موسسه انتشارات امیر کبیر

- مقیمی، سید محمدرضا (۱۳۸۳). اداره حکومتهای محلی، تهران: دانشکده مدیریت و سمت
- مدنی، سید جلال الدین (۱۳۷۷). حقوق و وظایف شوراهای اسلامی، تهران: انتشارات پایدار
- طاهری، ابوالقاسم (۱۳۷۵). حکومتهای محلی و عدم تمرکز، تهران: نشر قومس

- Engel, Michael. (1999). state and local Government. New York. peterlang.
- Short, John R. (1982). An Introduction to political Geography. London. Rootled.
- Taylor, peter. J. and Colion Flint (2000). Political Geography. England, Prentice Hall.

سرفصل دروس دوره دکتری جغرافیای سیاسی - گرایش سازمان سیاسی فضا

عنوان درس: جغرافیای سیاسی شهری	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	دروس پیش نیاز: فلسفه و سیر اندیشه در جغرافیای سیاسی
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان سیاسی	تعداد ساعت: ۳۲	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	ندارد ☒

اهداف:

ایجاد آشنایی و بینش لازم در دانشجویان به منظور درک مسائل سیاسی شهری و تجزیه و تحلیل آنها

سرفصل ها:

- ۱- تعریف و تاریخچه
- ۲- شهر به عنوان یک نظام سیاسی
- الف - استقلال سیاسی و اقتصادی ب - حوزه سیاسی و قلمرو قدرت ج - سازمانهای دولتی و گروههای فشار د - سرمایه ه - نیروی کار و - خانواده های شهری ط - شهروند و نقش سیاسی آن
- ۳- تضاد در بخش مرکزی شهر
- ۴- جنبش های سیاسی شهری
- ۵- مطالعات محله ای: تعامل اقتصاد و بازساخت اجتماعی در محیط شهری
- ۶- نظام اقتصاد جهانی در شهرگرانی در جهان سوم
- ۷- اقتصاد سیاسی و شهرگرانی در کشورهای جهان سوم
- ۸- تقسیم بین المللی کار و شهرهای جهان سوم
- ۹- استراتژی توسعه و سیاست شهری
- ۱۰- سطح بندی سلسله مراتب شهری
- ۱۱- مکان گزینی پایتخت
- ۱۲- ساخت سیاسی فضا در شهر
- ۱۳- مدیریت سیاسی فضای شهر

منابع:

منابع این درس، متناسب با سرفصلهای مزبور توسط استاد مربوطه از بین منابع معتبر و جدیدتر به دانشجویان معرفی خواهد شد.

فصل سوم

سرفصل دروس

بخش پنجم: سرفصل دروس تخصصی

گرایش جنوب غرب آسیا

سرفصل دروس دوره دکتری جغرافیای سیاسی - گرایش جنوب غرب آسیا

عنوان درس:	تعداد	نوع واحد:	دروس پیش نیاز:
مناطق ژئوپلیتیکی شرق ایران (شبه قاره، پاکستان و افغانستان)	واحد: ۲	نظری	بنیادهای ژئوپلیتیکی روابط خارجی ایران
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد	آموزش تکمیلی عملی: دارد ■	ندارد □
جغرافیدان سیاسی	ساعت: ۳۲	سفر علمی ■	کارگاه □ آزمایشگاه □ سمینار □

اهداف:

آشنایی دانشجویان با مناطق ژئوپلیتیک شرق ایران

سرفصل ها:

- ۱- تبیین مباحث نظری منطقه ای (مفهوم منطقه، کالبد های فضایی نظام منطقه ای، فرایند شکل گیری و تکامل مناطق ژئوپلیتیکی)
- ۲- معرفی محدوده فضایی و اجزای سیاسی - جغرافیایی منطقه شرق ایران، ساختار سیاسی - فضایی منطقه - با نقشه
- ۳- ویژگی های عمومی مناطق ژئوپلیتیکی شرق ایران و مبانی (سرچشمه ها) هویت منطقه ای آنها
- ۴- شاخصهای سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و سرزمینی در منطقه ژئوپلیتیکی شرق ایران
- ۵- ساختار و نظام سلسله مراتبی قدرت در منطقه ژئوپلیتیکی شرق ایران
- ۶- الگوی روابط درون منطقه ای کشور ها، دولتها، حکومتها در منطقه ژئوپلیتیکی شرق ایران
- ۷- روابط برون منطقه ای و الگوی مداخله و نقش بازیگران در منطقه ژئوپلیتیکی شرق ایران
- ۸- جایگاه منطقه ژئوپلیتیکی شرق ایران در سیستم جهانی (نگرش و علاقه ژئوپلیتیکی سیستم بین المللی و قدرتهای جهانی منطقه). به عبارتی کار کرد منطقه در سیستم جهانی
- ۹- فرایند ها و روندهای ژئوپلیتیکی در منطقه ژئوپلیتیکی شرق ایران (منازعات، بحرانهای درون منطقه ای - مداخله در بحران ها - رقابت، نفوذ و غیره)
- ۱۰- ایران و منطقه ژئوپلیتیکی شرق (روابط متقابل - علایق ژئوپلیتیکی - وابستگی متقابل و نگرانی های ژئوپلیتیکی ایران در منطقه)

منابع:

منابع این درس، متناسب با سرفصلهای مزبور توسط استاد مربوطه از بین منابع معتبر و جدیدتر به دانشجویان معرفی خواهد شد. در عین حال در منبع زیر بخشی از مباحث سرفصلها قابل دستیابی است:

- مجتهد زاده، پیروز (۱۳۸۶). بازیگران کوچک در بازی بزرگ، ترجمه سید عباس احمدی. تهران: انتشارات معین.

سرفصل دروس دوره دکتری جغرافیای سیاسی - گرایش جنوب غرب آسیا

عنوان درس: مناطق ژئوپلیتیکی شمال ایران (آسیای مرکزی، خزر و قفقاز)	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	دروس پیش نیاز: بنیادهای ژئوپلیتیکی روابط خارجی ایران
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان سیاسی	تعداد ساعت: ۳۲	آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ سفر علمی: ■	ندارد □ کارگاه □ آزمایشگاه □ سمینار □

اهداف: آشنایی دانشجویان با مناطق ژئوپلیتیک شمال ایران

سرفصل ها:

- ۱- تبیین مباحث نظری منطقه ای (مفهوم منطقه، کالبد های فضایی نظام منطقه ای، فرایند شکل گیری و تکامل مناطق ژئوپلیتیکی)
- ۲- معرفی محدوده فضایی و اجزای سیاسی- جغرافیایی منطقه شمال ایران، ساختار سیاسی - فضایی منطقه - با نقشه
- ۳- ویژگی های عمومی مناطق ژئوپلیتیکی شمال ایران و مبانی (سر چشمه ها) هویت منطقه ای آنها
- ۴- شاخصهای سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و سرزمینی در منطقه ژئوپلیتیکی شمال ایران
- ۵- ساختار و نظام سلسله مراتبی قدرت در منطقه ژئوپلیتیکی شمال ایران
- ۶- الگوی روابط درون منطقه ای کشور ها، دولتها، حکومتها در منطقه ژئوپلیتیکی شمال ایران
- ۷- روابط برون منطقه ای و الگوی مداخله و نقش بازیگران در منطقه ژئوپلیتیکی شمال ایران
- ۸- جایگاه منطقه ژئوپلیتیکی شمال ایران در سیستم جهانی (نگرش و علاقه ژئوپلیتیکی سیستم بین المللی و قدرتهای جهانی منطقه). به عبارتی کار کرد منطقه در سیستم جهانی
- ۹- فرایند ها و روندهای ژئوپلیتیکی در منطقه ژئوپلیتیکی شمال ایران (منازعات، بحرانهای درون منطقه ای - مداخله در بحران ها - رقابت، نفوذ و غیره)
- ۱۰- ایران و منطقه ژئوپلیتیکی شمال (روابط متقابل - علایق ژئوپلیتیکی - وابستگی متقابل و نگرانی های ژئوپلیتیکی ایران در منطقه)

منابع:

منابع این درس، متناسب با سرفصلهای مزبور توسط استاد مربوطه از بین منابع معتبر و جدیدتر به دانشجویان معرفی خواهد شد.

سرفصل دروس دوره دکتری جغرافیای سیاسی - گرایش جنوب غرب آسیا

عنوان درس:	مناطق ژئوپلیتیکی غرب ایران (ترکیه و منطقه عربی)	تعداد	واحد: ۲	نوع واحد:	نظری	دروس پیش نیاز:	بنیانهای ژئوپلیتیکی روابط خارجی ایران
استاد متخصص برای تدریس:	جغرافیدان سیاسی	تعداد	ساعت: ۳۲	آموزش تکمیلی عملی: دارد	سفر علمی	ندارد	آزمایشگاه
						سمینار	کارگاه

اهداف: آشنایی دانشجویان با مناطق ژئوپلیتیک غرب ایران

سرفصل ها:

- ۱- تبیین مباحث نظری منطقه ای (مفهوم منطقه، کالبد های فضایی نظام منطقه ای، فرایند شکل گیری و تکامل مناطق ژئوپلیتیکی)
- ۲- معرفی محدوده فضایی و اجزای سیاسی - جغرافیایی منطقه غرب ایران، ساختار سیاسی - فضایی منطقه - با نقشه
- ۳- ویژگی های عمومی مناطق ژئوپلیتیکی غرب ایران و مبانی (سر چشمه ها) هویت منطقه ای آنها
- ۴- شاخصهای سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و سرزمینی در منطقه ژئوپلیتیکی غرب ایران
- ۵- ساختار و نظام سلسله مراتبی قدرت در منطقه ژئوپلیتیکی غرب ایران
- ۶- الگوی روابط درون منطقه ای کشور ها، دولتها، حکومتها در منطقه ژئوپلیتیکی غرب ایران
- ۷- روابط برون منطقه ای و الگوی مداخله و نقش بازیگران در منطقه ژئوپلیتیکی غرب ایران
- ۸- جایگاه منطقه ژئوپلیتیکی غرب ایران در سیستم جهانی (نگرش و علاقه ژئوپلیتیکی سیستم بین المللی و قدرتهای جهانی منطقه). به عبارتی کار کرد منطقه در سیستم جهانی
- ۹- فرایند ها و روندهای ژئوپلیتیکی در منطقه ژئوپلیتیکی غرب ایران (منازعات، بحرانهای درون منطقه ای - مداخله در بحران ها - رقابت، نفوذ و غیره)
- ۱۰- ایران و منطقه ژئوپلیتیکی غرب (روابط متقابل - علایق ژئوپلیتیکی - وابستگی متقابل و نگرانی های ژئوپلیتیکی ایران در منطقه)

منابع:

منابع این درس، متناسب با سرفصلهای مزبور توسط استاد مربوطه از بین منابع معتبر و جدیدتر به دانشجویان معرفی خواهد شد.

سرفصل دروس دوره دکتری جغرافیای سیاسی - گرایش جنوب غرب آسیا

عنوان درس:	مناطق ژئوپلیتیکی جنوب ایران (خلیج فارس و دریای عمان)	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	دروس پیش نیاز: بنیانهای ژئوپلیتیکی روابط خارجی ایران
استاد متخصص برای تدریس:	جغرافیدان سیاسی	تعداد ساعت: ۳۲	آموزش تکمیلی عملی: دارد ■	ندارد □
			سفر علمی: ■	آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار □

اهداف: آشنایی دانشجویان با مناطق ژئوپلیتیک جنوب ایران

سرفصل ها:

- ۱- تبیین مباحث نظری منطقه ای (مفهوم منطقه، کالبد های فضایی نظام منطقه ای، فرایند شکل گیری و تکامل مناطق ژئوپلیتیکی)
- ۲- معرفی محدوده فضایی و اجزای سیاسی - جغرافیایی منطقه جنوب ایران، ساختار سیاسی - فضایی منطقه - با نقشه
- ۳- ویژگی های عمومی مناطق ژئوپلیتیکی جنوب ایران و مبانی (سر چشمه ها) هویت منطقه ای آنها
- ۴- شاخصهای سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و سرزمینی در منطقه ژئوپلیتیکی جنوب ایران
- ۵- ساختار و نظام سلسله مراتبی قدرت در منطقه ژئوپلیتیکی جنوب ایران
- ۶- الگوی روابط درون منطقه ای کشور ها، دولتها، حکومتها در منطقه ژئوپلیتیکی جنوب ایران
- ۷- روابط برون منطقه ای و الگوی مداخله و نقش بازیگران در منطقه ژئوپلیتیکی جنوب ایران
- ۸- جایگاه منطقه ژئوپلیتیکی جنوب ایران در سیستم جهانی (نگرش و علاقه ژئوپلیتیکی سیستم بین المللی و قدرتهای جهانی منطقه). به عبارتی کار کرد منطقه در سیستم جهانی
- ۹- فرایند ها و روندهای ژئوپلیتیکی در منطقه ژئوپلیتیکی جنوب ایران (منازعات، بحرانهای درون منطقه ای - مداخله در بحران ها - رقابت، نفوذ و غیره)
- ۱۰- ایران و منطقه ژئوپلیتیکی جنوب (روابط متقابل - علایق ژئوپلیتیکی - وابستگی متقابل و نگرانی های ژئوپلیتیکی ایران در منطقه)

منابع:

منابع این درس، متناسب با سرفصلهای مزبور توسط استاد مربوطه از بین منابع معتبر و جدیدتر به دانشجویان معرفی خواهد شد.

